

Jacek Trznadel

"Sam wśród ludzi" Brzozowskiego.
Propozycje interpretacyjne, Marta
Wyka, "Pamiętnik Literacki", T. 63
(1972), z. 2 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 212

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) WYKA Marta: "Sam wśród ludzi" Brzozowskiego. Propozycje interpretacyjne. "Pamiętnik Literacki" R. 63:1972 z. 2, s. 3-17.

Interpretacja historycznoliteracka znanej powieści Brzozowskiego, oparta nie tyle na szukaniu jej cech prekursorskich, ile - wyznaczaniu miejsca w epoce. "Sam wśród ludzi", powieść filozofa, jest, według autorki, utworem o dojrzewaniu, ukazującym w "dydaktyce natchnienia" opozycję psychologii samotności i zbiorowości. Ukazując bohatera tragicznie romantycznego, stanowi krytykę romantyzmu, a sposobami widzenia zapowiada ekspresjonizm (świat zewnętrzny zbudowany przez wewnątrz człowieka). Brzozowski godzić tu ma sprzeczności psychiki, ale jedyny jego optymizm, wywodzący się z ducha Wyspiańskiego, pozostaje "przyszłościowy".

BP/46/95

J.T.

(II) GALSKA Hanna: Przybyszewski i literatura rosyjska. "Przegląd Humanistyczny" R.16:1972 nr 4, s. 79-89.

Artykuł przypomina (na podstawie "Listów" oraz tomu "Moi współcześni") zainteresowania Przybyszewskiego literaturą rosyjską, zwłaszcza - Dostojewskim. Próbuje także - szkicowo - określić charakter wpływu Dostojewskiego na autora "Dzieci szatana" oraz ustalić stosunek wzajemny pojęć: "dostojewszczyzna", "przybyszewszczyzna" i "żeromszczyzna".

BP/46/96

B.W.